

1.15 Delež izvoza in uvoza glede na BDP

Stopnja mednarodne trgovinske integracije Slovenije se je v letu 2012 le rahlo povečala, na kar je vplivalo šibko tuje povpraševanje, uvoz pa se je ponovno skrčil. Povprečni delež menjave s tujino je lani dosegel 73,0 % BDP, kar je za 1,2 o. t. več kot leto prej. Rast mednarodne trgovinske integracije Slovenije se je lani upočasnila predvsem zaradi skromnega povečanja deleža blagovne menjave v BDP, nekoliko bolj kot leto prej pa se je povečal tudi relativni obseg storitvene menjave. Nominalna rast blagovnega izvoza je bila v letu 2012 skromna. Po visoki rasti v letu 2011 se je slovenski blagovni izvoz na trge držav EU skrčil, rast izvoza na trge držav nečlanic EU pa se je nekoliko upočasnila. To je bilo večinoma posledica manjšega izvoza v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije, visoka rast izvoza v Rusko federacijo in ZDA pa se je nadaljevala. Šibka rast celotnega nominalnega blagovnega izvoza je temeljila na rasti izvoza visokotehnoloških zahtevnih panog (proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov). Poleg izvoza motornih vozil, ki je upadel zaradi krize v avtomobilski industriji, je bil nižji tudi izvoz nizkotehnološko zahtevnih panog. Po dveh letih visoke rasti se je lani zmanjšal še izvoz električne energije. Na znižanje vrednosti blagovnega uvoza je vplivalo predvsem domače trošenje. Ob nadaljnjem krčenju domače investicijske aktivnosti in zasebne potrošnje sta se najbolj zmanjšala uvoz proizvodov za investicije in uvoz proizvodov za široko porabo, ob sicer šibki rasti obsega industrijske proizvodnje je bil nekoliko nižji tudi uvoz proizvodov za vmesno porabo. Globlji padec nominalnega blagovnega uvoza je ublažila rast uvoznih cen. Zaradi podražitve primarnih surovin in kmetijskih proizvodov, so se uvozne cene povečevale hitreje od izvoznih. Delež storitvene menjave v BDP raste počasneje od deleža blagovne menjave. Delež izvoza storitev v primerjavi z BDP je bil višji za 0,9 o. t., delež uvoza storitev pa je znova stagniral (višji za 0,1 o. t.). Slovenija sicer dosega primerjalne prednosti pri izvozu potovanj in prevoza, pri izvozu na znanju temelječih storitev pa še precej zaostaja za povprečjem EU.

Stopnja zunanjetrgovinske povezanosti Slovenije se je v preteklih treh letih (2010–2012) povečala bolj kot v povprečju v EU in bolj kot v večini manjših gospodarstev EU. Potem ko je padec svetovne trgovinske menjave v prvih dveh letih krize (2008–2009) Slovenijo bolj prizadel kot povprečje EU, se je delež mednarodne menjave glede na BDP v obdobju 2010–2012 povečal bolj kot v EU. V preteklih treh letih se je stopnja mednarodne trgovinske integracije

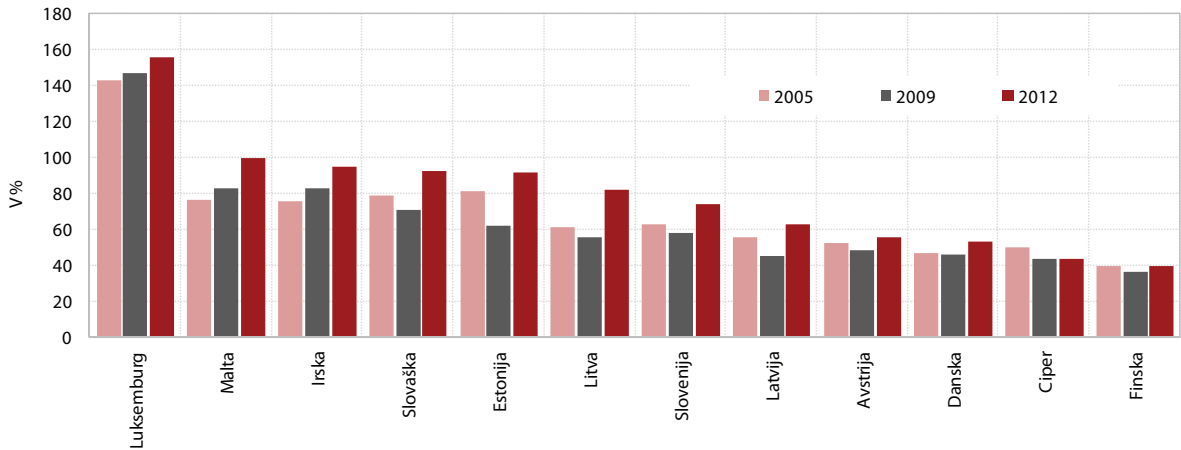
Slovenije povečevala tudi hitreje kot v večini malih odprtih gospodarstev EU, vendar počasneje kot v baltskih državah, na Malti in Slovaškem, kjer se je v prvih dveh letih krize znižala manj kot pri nas.

Tabela: Povprečni delež menjave s tujino (izvoz in uvoz)¹ v BDP, 1995–2012

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Delež izvoza in uvoza v BDP – SLO	50,6	55,4	62,4	66,8	70,4	69,2	57,7	65,5	71,8	73,0
Proizvodi	42,1	47,1	52,6	56,7	59,7	57,7	46,9	54,1	60,3	60,9
Storitve	8,5	8,4	9,7	10,1	10,7	11,4	10,8	11,3	11,5	12,1
Izvoz proizvodov in storitev	49,6	53,7	62,2	66,5	69,5	67,9	58,7	66,0	72,4	75,0
Proizvodi	39,7	44,2	50,8	54,8	57,2	54,5	46,2	52,7	58,8	60,5
Storitve	9,8	9,5	11,4	11,7	12,3	13,4	12,5	13,3	13,6	14,5
Uvoz proizvodov in storitev	51,5	57,2	62,6	67,1	71,2	70,4	56,7	65,0	71,2	71,0
Proizvodi	44,4	49,9	54,5	58,6	62,1	61,0	47,6	55,6	61,8	61,4
Storitve	7,1	7,2	8,1	8,4	9,1	9,5	9,0	9,4	9,5	9,6
Delež izvoza in uvoza v BDP – EU-27	28,8	35,8	36,8	39,4	39,9	41,2	36,4	40,4	43,2	43,6
Proizvodi	22,8	27,9	28,4	30,5	30,8	31,7	27,2	30,8	33,4	33,8
Storitve	6,0	7,9	8,5	8,9	9,2	9,5	9,3	9,6	9,8	9,9

Viri: SI-STAT podatkovni portal – Nacionalni računi, 2013; Eurostat Portal Page – Economy and Finance, 2013; preračuni UMAR.
Opomba: ¹razmerje med povprečno vrednostjo skupnega izvoza in uvoza po statistiki nacionalnih računov in BDP po tekočih cenah.

Slika: Povprečni delež menjave s tujino (izvoz in uvoz)¹ glede na BDP v majhnih gospodarstvih EU

Viri: SI-STAT podatkovni portal – Nacionalni računi, 2013; Eurostat Portal Page – Economy and Finance, 2013; preračuni UMAR.